

SŁOWO

WILNO, Niedziela 14 kwietnia 1929 r.

Redakcja i Administracja al. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 5. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 256.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicą 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 51259. W sprzedaży detalicznej, cena pojedynczego Nr. 20 gr.

Opłata pocztowa włączona w cennik. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Laszuk
 BIEŁAKONIE — Bufet kolejowy
 BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”
 DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
 DUKSZTY — Bufet kolejowy
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
 GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”
 HODKOWIE — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
 IWIEŃC — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
 KŁECK — Sklep „Jedność”
 LIDA — ul. Suwalska 13, S. Marcecki.
 MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwińskiego.
 NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
 N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”
 OSZMUNA — Księgarnia Spółd. Nauk.
 PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
 POŁTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
 STOLCE — Księgarnia T-wa „Ruch”
 ST. GWIECZAN — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
 WILEKA POW. — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewski.
 WARSZAWA — T-wa Książ. Kol. „Ruch”
 WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednorzędowy na str. 2-iej i 3-iej 40 groszy. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetry 50 gr. Kronika reklamowa milimetry 60 gr. W N-ach ławiatycznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicą 50% drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabliczki o 50% drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Rząd zdecydowany

Właściwie moglibyśmy nie żegnać premiera Bartla, gdyż kilka dni temu podnosiliśmy jego zalety, jak ofiarność, pracowitość i energię. Swoje wady wykazał najlepiej p. premier Bartel w artykule „pożegnaliśmy”, ogłoszonym między innymi także i w „Kurierze Wileńskim”. Prof. Bartel jest uczonym ale artykuł ten podkreślał, że jego specjalność nie leży blisko dziedzin nauki państwowych, a uczeni często zamykają swe myśli w ramy swojej specjalności. Tem się tylko mogą tłumaczyć te wybitne niekonsekwencje, które zawiera artykuł prof. Bartla, gdzie w jednym miejscu oświadcza się raz za demokratycznym ustrojem, a w innym oburza się na tupet niewykształconych posłów, ośmielających się krytykować poważnych urzędników resortowych. Bądźco bądź w ustroju demokratycznym jest nie do uniknięcia to, co czasami nazywamy kultem niekompetencji. Min. Bartel napisał swój artykuł w kilka dni po artykule Marsz. Piłsudskiego, którego uważa za swojego moralnego szefa i dlatego znowu niekonsekwencją są zdania o „pełnem prawie Sejmu do kontroli budżetowej i finansowej gospodarki państwa”, podczas gdy znane jest powiedzenie Marszałka o tym, że chciał „zgwaltować” min. Czechowicza, by sprawy funduszy inwestycyjnych nie przekazywał Sejmowi. Wygląda jak gdyby prof. Bartel nie czytał artykułu Marszałka. Tem niezrozumiałą staje się wiadomość, którą zaprzeczają z p. Bartlem kolega-dziennikarz umieszczył w „Ilustr. Kurjeru Codziennym”, że artykuł p. Bartla został ogłoszony w liberalnych organach BB, i „Ilustr. Kurj. Codziennym” za aprobatą Marszałka Piłsudskiego. Coś tu się nie klei, może nie tak jest powiedziane, albo nie wszystko jest powiedziane. Ale pominiemy te wszystkie kwestie, skoro p. Bartel odszedł i w swoim artykule nawet trafnie scharakteryzował dlaczego odchodzi:

Jeżeliby także wśród decydujących czynników politycznych utrwalilo się przekonanie o bezowocności cierpliwiej taktyki obliczonej na dalszą metę celem wyszukania prawdziwego polskiego parlamentaryzmu z obecnymi czy to poczwarkowymi, czy to zwyrodniałymi formami, a natomiast przeważała wiara w skuteczność może trochę odmiennych metod, to ja, związany z własną metodą pracy, nie umiałbym z należytą potrzebą lekkością przerzucić się do innej koncepcji i być jej dobrym wykonawcą.

Istotnie p. Bartel odszedł i stosunek do parlamentu traktowany będzie według „innych metod”. Chwała Bogu że to jest pewne! Mówiąc nawiasem, zabawna jest ta zmiana wyglądu p. Bartla, w jakim się on w umyślach opinii poselskiej rysował rok temu i teraz. Rok temu, kiedy nie chcieli obrać p. Bartla na Marszałka Sejmu był on dla wszystkich posłów tym zaciekle pogromcą parlamentaryzmu. Przez rok czasu, chociaż trzeba to przyznać, przez ten rok p. Bartel ani razu, mówiąc do Sejmu, swego tonu nie obniżył, przeciwnie, stale go podwyższał. p. Bartel stał się czemś w rodzaju anioła opiekuńczego parlamentaryzmu. Jeszcze jeden argument dowodzący niesłychanej słabości naszej opozycji, naszej lewicy. W każdej chwili gotowa ona jest iść pod skrzydła opiekuńcze p. Bartla, czy kogośkolwiek.

Pan Świątalski przychodzi jako człowiek, który wie, co ma robić. Z jego przyjściem gabinet cały otrzymuje zdecydowany charakter. Najciekawszą osobistością w nowym gabinecie będzie niewątpliwie pułk. Ignacy Matuszewski, Szef służby wydawczej, potem dyrektor departamentu w Min. Spr. Zagr., dyplomata, poseł w Budapeszcie. W r. 1926 ogłosił szereg artykułów w „Głosie Prawdy”, artykuły te były świetne, była w nich cała psychologia „przewartościowania wartości”, która powinna w naszym społeczeństwie nastąpić, skoro wyszło z niewoli, a otrzymało własne i duże

(falszy ciąg na spalanie 6-iej).

ECHA STOLICY

Zmiany personalne i organizacyjne w biurze personalnym M. S. Wojsk.

W związku z objęciem stanowiska szefa Biura personalnego min. spraw wojskowych przez p. Prystora, zażądano poważniejszych zmian w obsadzie personalnej Biura. W bliższym czasie opuszczają swe stanowiska i przechodzą do innego działu służby m. in.: zastępcza szefa biura, ppłk. Młynarski, szef wydziału mjr. Pasella, kierownik referatu dla podoficerów, kpt. Munkiewicz. Razem około 15 oficerów z Biura personalnego M. S. Wojsk. przejdzie do innego działu służby.

Referat oznaczony, który wchodził dotychczas w skład Biura personalnego M. S. Wojsk., został przydzielony organizacyjnemu do gabinetu ministra spraw wojskowych Kierownictwu referatu oznaczony, które załatwia wszelkie sprawy oznaczeń krajowych i zagranicznych dla armii, jest mjr. Drewnowski.

Projekt jednolitych paszportów zagranicznych.

W związku z projektem obniżenia opłat za paszporty zagraniczne omawiana jest wśród czynników miarodajnych koncepcja wprowadzenia jednolitych paszportów zagranicznych.

Zniesiony zostałby podział na paszporty normalne i ulgowe. Paszporty bezpłatne emigracyjne zostałyby utrzymane. Projekt taki musiaby przejść przez cięcia ustawodawcze, jako nowela do przepisów o paszportach zagranicznych.

Międzynarodowa konferencja kolejowa.

Prowadzone w Min. Komunikacji konferencje kolejowe Polski, ZSSR i Czechosłowacji ustalić mają zasady tranzytu towarowego z ZSSR i krajów Dalekiego Wschodu do krajów środkowo-europejskich. Zawarta ma być konwencja regulująca ruch bezpośrednich pociągów towarowych między temi krajami.

Przyjazd posła polskiego w Hiszpanii do Warszawy.

WARSZAWA, 13 IV. PAT. Do Warszawy przybył służbowo poseł polski w Madrycie p. Perłowski.

Pożegnany obiad z posłem Maionim.

WARSZAWA, 13 IV. PAT. W sobotę dnia 13 kwietnia wieczorem, minister spraw zagranicznych p. August Zaleski podejmował obiadem pożegnany ustepującego posła do Włochów p. Maioniego.

Nagroda za działalność naukową

WARSZAWA, 13 IV. PAT. Komitet, zarządzający kasą im. Mirowskiego, przyznał sumę 5 tys. zł. przeznaczoną przez p. ministra W. R. i O. P. na nagrodę za wybitną działalność naukową p. St. Zarębie. profesorowi uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

ZA I PRZECIW.

Hydra biurokratyzmu w bolszewizmie

Tak oto wyobrażają sobie bolszewicy biurokratyzm, z którym nieustannie walka zalecają prowadzić najświeższe uchwały partyjne i instrukcje rządowe. Powód? Papierowa, grzeźniejsza niekiedy od prawdziwej powodzi rozkazów wód rzecznicy istocie przyjęła w raju sowieckim zastraszająca rozmiarów. Walka jednak z biurokratyzmem rozpoczęła się przed rokiem w Rosji nie przyniosła dotychczas żadnych rezultatów. „Bumagi” nadal tworzą zwalę, o które potykają się wszystkie zarządzenia partii i rządu. Wystarczy dla ilustracji przytoczyć, że Robotniczo-Chłopska Inspekcja coś w rodzaju nowej Izby Kontroli państwa rozprowadzana jest papierem. Są to wszystkie odpisy. Każda bowiem instytucja posyłająca do jakiejś innej instytucji papier uważa za swój obowiązek przesłać Robotniczo-Chłopskiej Inspekcji odpis sprawy w nadziei, że to wpłynie na szybsze jej załatwienie. Odpisy te tworzą setki i tysiące papierów rządowych, których urzędnicy nie mają czasu nawet przeczytać.

Biurokratyzm w bolszewizmie jest, jak owa przysłowita hydra, co urwaj jej głowę stą innych odrasta.

Dymisja gabinetu profesora Bartla

Pożegnanie premiera Bartla.

WARSZAWA, 13. IV. PAT. Dziś o godzinie 1-iej w południe, w wielkiej sali Prezjum Rady Ministrów, odbyło się pożegnanie ustepującego prezesa Rady Ministrów prof. K. Bartla przez urzędników Prezydium Rady Ministrów i urzędników bezpośrednio Prezydium Rady Min. podległych. W imieniu zgromadzonego urzędników przemówił do p. premiera szef biura prawno p. Pletak, przedstawiając dotychczasowe zasługi p. premiera w ciągu jego trzyletniej nieustraszonej pracy nad podniesieniem i udoskonaleniem najważniejszych dziedzin życia państwowego. W odpowiedzi na to p. premier prof. Bartel podziękował zebranych urzędników za współpracę i wyraził przekonanie, że mogą oni stanowić pod każdym względem wzór obywatelskiej kompetencji i zupełnie bezinteresownego oddania się sprawom państwa.

B. premier Bartel otrzymał urlop poselski

WARSZAWA, 13. IV. PAT. Ustepujący p. prezes Rady Ministrów prof. K. Bartel zwrócił się w dniu dzisiejszym do p. marszałka Daszyńskiego, zawiadamiając go o opuszczeniu stanowiska prezesa Rady Ministrów. Jednocześnie p. prof. Bartel prosił p. marszałka Daszyńskiego o udzielenie mu urlopu poselskiego, w związku z wyjazdem zagranicę. W odpowiedzi na to p. marszałek Daszyński wystosował do prof. Bartla list, udzielający mu urlopu.

Życiorys desygnowanego premiera

Dr. Kazimierz Świątalski urodził się w r. 1886 w Sanoku, gdzie też ukończył gimnazjum. Studia filozoficzne odbywał na uniwersytecie lwowskim. W 1908 roku uzyskał stopień doktora filozofii. Od 1904 roku dr. Świątalski pracował w szkolnictwie jako profesor gimnazjalny we Lwowie. Od wybuchu wojny walczył w szeregach pierwszej brygady legjonów polskich. W roku 1917 został wydany do aresztu przez Niemców. Po uwolnieniu powrócił do Lwowa na emigrację. W grudniu 1918 r. zostaje powołany do adjunktury generalnej Naczelnika Państwa. Do końca urzędowania Naczelnika Państwa pełnił w randze majora obowiązki referenta spraw politycznych w adjunkturze. W roku 1925 na własną prośbę zostaje przeniesiony do rezerwy. W czerwcu 1926 roku dr. Świątalski objął urząd zastępcy szefa kancelarii cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Po zmianie w dniu 25 października 1926 r. p. dr. Świątalski został mianowany dyrektorem departamentu politycznego w Ministerstwie spraw wewnętrznych. W dn. 27 czerwca 1928 r. p. dr. Świątalski jest ministrem wyznani religijnych i oświecenia publicznego w gabinecie pana premiera Bartla, do którego wchodzi na miejsce ustepującego ministra p. dr. Dobruckiego. Na tem ostatnim stanowisku pozostaje do dnia dzisiejszego.

Co Litwa zawdzięcza Niemcom.

Rozpaczyli artykuł urzędowego organu.

Z Kowna donoszą, że urzędowy organ „Lituvos Aidas” zamieścił sensacyjny artykuł o stratach jakie wyrządził Niemcy na Litwie podczas wojny. Artykuł ten cechuje pewnego rodzaju rozpaczliwą rezygnacją z powodu wzrastających wciąż wpływów niemieckich. Usiłuje on bronić obecny traktat niemiecko-litewski w ten sposób, że twierdzi, iż opozycja, która obecnie napada na traktat zawarty swojego czasu stokrót gorszy. W dalszym ciągu przytacza ogromne straty Litwy. W ciągu ośmiu lat korzyści z prawa emisji papierowych pieniędzy na terenie Litwy co kosztowało Litwę dziesiątki milionów marek w złocie, płacili Litwie papierowymi pieniędzmi, które następnie zginęły podczas inflacji, co się równa setkom milionów marek w złocie. Jedynym tylko kwitów rekwizywnych zachowało się na Litwie na sumę 40 milionów marek; Niemcy wywieźli z Litwy mienia państwowego i prywatnego na dziesiątki tysięcy marek w złocie. Za lasy wywiezione z Litwy Niemcy winni zapłacić półtora miliona marek złotem, gdyż wyrabano ogólnie licząc 1/5 obszaru leśnego. Za wszystkie te niezliczone dobra, płacono gotówką, którą niepodobna inaczej nazwać jak „falszemyi weksłami”. Tymczasem podówczas ludzie stojący u steru rządu zawarli układ anulujący wszelkie straty i za milionowe dobra Niemcy zapłacili Litwie pożyczką 110 milionową w pieniądzu papierowym, których wartość równa się zeru.

Misję tworzenia rządu otrzymał min. Świątalski

WARSZAWA, 13-IV. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej, przychylając się do prośby p. prezesa Rady Ministrów prof. dr. Bartla, udzielił mu dymisji wraz z całym gabinetem. Jednocześnie Pan Prezydent powierzył misję utworzenia nowego gabinetu p. dr. Świątalskiemu.

Projektowana lista nowego gabinetu

WARSZAWA, 13-IV (tel. własny „Słowa”). Dekrety dymisyjne rządu dr. Bartla zostały dziś przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej podpisane, jednakże opublikowanie ich nastąpi dopiero jednocześnie z nominacją nowego rządu. Przypuszczano ogólnie, iż stanie się to już w godzinach popołudniowych dziś, jednakże sprawa przeciągnęła się i do godzin wieczornych w dobrze poinformowanych kołach politycznych kursowała tylko lista gabinetu, która miała być podobno przez dr. Świątalskiego już zestawiona ostatecznie i przesłana Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej do nominacji.

Lista ta, wyglądała następująco: Premier dr. Świątalski, Min. Spraw Wojsk. Marszałek Piłsudski, Min. Spraw Zewn. Zaleski, Min. Spraw Wewn. gen. Składkowski i pułk. Pieracki, jako wice-minister, Min. Skarbu pułk. Matuszewski, Min. Komunikacji inż. Kühn, Min. Sprawiedliwości p. Car, Min. Robót Publ. p. Moraczewski, Min. Przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski, Min. Pracy pułk. Prystor, Min. Pocht i Telegrafów pułk. Boerner, Min. Rolnictwa Jan Rudowski, Min. Reform Rolnych prof. Staniewicz, Min. Oświaty pozostać ma w rękach dr. Świątalskiego.

Do późnych godzin wieczornych urzędowe potwierdzenie prawdziwości tej listy nie nastąpiło.

List otwarty marszałka Daszyńskiego

WARSZAWA, 13 IV. (tel. wł. „Słowa”) Marszałek Sejmu p. Ignacy Daszyński doręczył dziś przedstawicielom prasy do opublikowania list otwarty do premiera dr. Bartla, w którym pod tytułem: „Jak wychowujemy polski parlament” daje wyraz swemu niezadowoleniu, iż po zamknięciu urzędowo każdej sesji Sejmu nad głową Sejmu i wszystkich posłów rozpuści się jakaś burza obelg, wyzwisk, gróźb i t. d. W tym ustępie swego listu marszałek Daszyński najwyraźniej polemizuje ze znanym artykułem Marszałka Piłsudskiego i daje wyraz przekonaniu, że metoda tego rodzaju nie jest metodą wychowawczą, gdyż w ten sposób „nietylko nie wychowuje się swego syna, ale nawet swego psa”. Dalej marszałek Daszyński przytacza szereg dowodów na to, że różne czynniki rządowe usiłowały popchnąć Sejm w kierunku odrzucenia budżetu. Jednym z dowodów ma być fakt obecności w kuluarach, podczas ostatecznych debat budżetowych, pewnego wyższego urzędnika politycznego, dyrektora departamentu, który „zakłinał posłów, aby głosowali przeciw budżetowi”. Marszałek Daszyński dotyka również sprawy min. Czechowicza i zarzuka premierowi Bartlowi, iż gdyby wniosł do Sejmu ustawę o kredytach dodatkowych, to nikby p. Czechowicza do odpowiedzialności nie pociągnął, a ustawę o kredytach dodatkowych — zdaniem marszałka Daszyńskiego — mógł premier przedstawić Sejmowi „sto razy”, a dlaczego nie uczynił tego o tem wszyscy mają podobno — zdaniem marszałka Daszyńskiego wiedzieć. W końcu listu marszałek Daszyński daje wyraz swemu przekonaniu, że premier dr. Bartel ustepuje pod naciskiem jakiejś anty-parlamentarnej grupy rządowej, a nie przez trudności na terenie polityki.

Przed zamknięciem rokowań reparacyjnych

Dwa projekty aliantów

BERLIN, 13. IV. PAT. Prasa berlińska zapowiada w dłuższych depeszach z Paryża na dziś decydujące posiedzenie konferencji reparacyjnej, przytaczając, że powołaniem się na dzienniki paryskie, że rzeczoznawcy aljancji mają przedłożyć dziś dwa projekty rozwiązania kwestii reparacyjnej. Pierwszy projekt — rat zmiennych — przewidywał ma początkową wysokość rat niemieckich w sumie 1700 milionów, to zn. 900 milionów na pokrycie należności amerykańskich, 100 milionów na amortyzację i oprocentowanie pożyczki Dawesa i 700 milionów na dalszy rachunek reparacji. Wysokość tych rat ma wzrastać stopniowo do 2400 milionów, aby po 37 latach spaść na 1700 milionów. Drugi projekt przewidywał ma system rat niezmiennych o stałej wysokości, które w pierwszych 37 latach miałyby wynosić około 2100 milionów, a w następnych 21 latach 1700 milionów.

Prasa niemiecka o sytuacji reparacyjnej

„Vossische Zeitung” zapowiada, że najbliższe dni będą dniami wielkiej walki dla dr. Schachta i delegacji niemieckiej. W czasie tej walki delegacja niemiecka znajdować się będzie wobec olbrzymiej przewagi. Wobec tego korespondent paryski „Vossische Ztg.” uważa sytuację za mało pomyślną.

Prasa nacjonalistyczna nazywa z naciskiem projekt aljancki niemożliwym do przyjęcia.

Korespondent paryski „Berliner Tageblatt” utrzymuje, że obecny stan rokowań nie otwiera zbyt wielkich nadziei na osiągnięcie porozumienia. W razie, gdyby miało dojść do odrzucenia sprawy, korespondent uważa za rzecz konieczną wyznaczenie zgóry terminu ponownego zwołania się konferencji.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” w bardzo obszernych depeszach z Paryża, powołując się we wszystkich informacjach na „Tempsa”, zarzuca rzeczoznawcom aljancji, iż nie wchodzi oń do założenia „gospodarczego, lecz z politycznego i że nie uwzględniają oni dotychczas w swoich rozważaniach sytuacji gospodarczej i zdolności płatniczej Niemiec. Dziennik oświadcza, że z chwilą, gdy się to z całą wyrazistością okaże, ujawni się w całej pełni „chorobliwość” konferencji. Stwierdzenie wówczas stanie fakt, że nie rzeczoznawcy, lecz politycy odpowiedzialni będą za niezbyt pomyślny przebieg obrad. Dziennik stwierdza dalej, że strona niemiecka zawiodła się w swoich nadziejach wygrania interesów jednych państw aljancji przeciwko interesom drugich. Po stronie aljanckiej istnieje front jednolity, zdaniem dziennika, który zostanie utrzymany dzięki wielkim ofiarom, poczynionym przez aljancję wobec Niemiec. Dziennik podkreśla, że memorandum, które ma być dziś przedłożone na posiedzeniu plenarnym, bynajmniej nie jest zwrócone pod adresem Niemiec, lecz niejako do wszystkich delegacji. Dzięki temu nie będzie ono miało charakteru ultimatum zwróconego tylko do Niemiec.

Niemieckie memorandum rozbrojeniowe.

GENEWA, 13. IV. PAT. Memorandum niemieckie w sprawie rozbrojenia twierdzi, iż redukcja i ograniczenie zbrojeń powinny dotyczyć zbrojeń istniejących już w czasie pokoju oraz proponuje redukcję kontyngentów rocznych, czasu trwania służby wojskowej i materiałów. Poza tem memorandum proponuje ograniczenie zapisów dla zawodowych wojskowych. Co się dotyczy materiałów, memorandum twierdzi, że redukcje winny dotyczyć zapasów w magazynach, których maximum powinno być określone. Dalej memorandum proponuje zakazanie wojny chemicznej oraz pewne ograniczenia w wojnie lotniczej. W końcu memorandum proponuje, ażeby sygnatariusze mogli wnieść skargę o wyłamanie się z tych przepisów przed komisją, złożoną z członków komisji rozbrojeniowej, przy możliwości odwołania się do trybunału haskiego.

Rewolucja antysowiecka w Gruzji

GENEWA, 13. IV. PAT. Według wiadomości, otrzymanych z Batumu przez gruzińską agencję prasową, w Gruzji wybuchła rewolucja antysowiecka, która została wywołana ciągłymi aresztowaniami w związku z zakazem noszenia zasłona na twarzy przez kobiety muzułmańskie. Powstańcy zgromadzili się w pobliżu granicy tureckiej i przygotowują się do decydującej walki przeciwko armii rosyjskiej, równie silnej liczebnie, którą skoncentrowano na granicy. Sowieci usiłują wszcząć z powstańcami rokowania.

państwo. Nie taimy, że te artykuły nie odbiegały zbyt daleko od metody myślenia, którą uprawiamy na łamach naszego pisma. Oczywiście, wszystkich w Polsce zaskoczyła wiadomość, że pułk. Matuszewski ma objąć właśnie skarbu, ale kto się zetknął z pułk. Matuszewskim, ten wie, że to jest osobistość o wyjątkowej inteligencji i silnym charakterze. Gdy się będzie czuć niekompetentnym, to ofiarowywanej teki nie przyjmie. Jeśli ją przyjmie, to będziemy samą niespodziewanosc tego wyboru za dobre poczytywali omen.

Twierdzymy zawsze i zawsze. Tylko rozkład władzy powoduje utratę władzy. Władza nie powinna się obawiać niczego, jeśli sama w sobie jest zdecydowana, energiczna, wie czego chce. Dlatego zygawkawa linia p. Bartla i jego sprzeczne z sobą oświadczenia budziły w nas uczucia zbliżone do paniki. Obecnie p. Świątalski jest człowiekiem zdecydowanym. Przeciwnik jego jest bardzo słaby. Lewica straszy awanturami, ale zapowiada te awantury albo w dzień okrojowania konstytucji, albo w tydzień potem, albo w miesiąc później, (artykuł p. Niedziałkowskiego w „Robotniku”). Nie strasza się taka rewolucja na raty! Przetrwałimy i rosyjskie rewolucje, widzieliśmy je pierwej w powszechnych nastrojach, potem na ulicach w twarzach tłumów, a potem dopiero na papierze. Papierowe rewolucje p. Niedziałkowskiego mogą przestraszyć tylko jego linoty. Lewica, prócz tych obietnic rewolucjonizowania na raty, od czasu do czasu próbuje szantażować bolszewizmem. To także nie jest śluszne. Bolszewizm może przyjść tylko po jakichś klęskach. Też, że rządy lewicy są zabezpieczeniem od bolszewizmu, że kompromis z lewicą jest ochroną przed bolszewizmem uważam za najbardziej opaczny ze wszystkich tez. Nie mam pod tym względem krakowskiej psychologii politycznej. Dość przejść się po Sejmie, stwierdzić, jak te wszystkie partycykule lewicowe są rozbite, aby być spokojnym i życzyć p. Świątalskiemu, aby to wszystko jak „raki z saka” powyjmował. *Cot.*

Wygrane Loterii Państwowej

W 29-tym dniu ciągnięcia 18-tej Państwowej Loterii klasowej padły następujące wygrane:
 100.000 zł. wygrał Nr.: 10136.
 Po 15.000 zł. wygrali N-ry: 41420 140013.
 2.000 zł. wygrał N-r: 112.244.
 Po 1.000 zł. wygrali N-ry: 25701 30367 33607 50554 64111 71800 102502 105654 117346 118141 125040 125714 147506 154055.
 Po 600 zł. wygrali N-ry: 12539 33004 40145 42180 45047 48407 54907 72526 73616 77567 86103 86418 89608 90439 101331 131257 151935 158711 168778.
 Po 500 zł. wygrali N-ry: 132 2687 3285 4570 9310 9701 12110 12223 12948 14143 15808 15911 17608 18304 18773 19619 20150 21214 24491 25110 27132 27491 28557 32227 33473 33562 34359 35582 36136 37324 39189 40286 40400 41015 42146 43808 4446 44832 45142 45800 45667 46530 46808 47719 49294 49379 49558 49706 50854 52644 54252 55508 56060 59796 60062 6 537 61380 60137 69488 69924 70078 70078 70 20 79392 81438 83134 85576 86008 87571 88559 88752 89394 92215 97837 99961 101581 101945 102042 102142 104371 104536 105359 107699 111771 112951 112706 118059 118864 121637 122731 123218 121106 124782 126304 128509 129012 129015 129396 130999 133474 133553 139360 139965 140501 142282 144409 145434 144758 149498 150610 150951 151410 152186 153405 153675 154557 154903 158598 159074 159079 160562 167078 161423 162583 163227 163263 168133 168597 169184 172305 174280 174958.

OSŁABENIE
 BLEDNICE
 LECZY
 NEMOGEN
 oryginalny tylko
 z firm
 K.L.A.W.E

Pawilon Ziemianek i Włościanek na wystawie Powszechnej w Poznaniu

Maj—Wrzesień 1929.

Ziemianki poznańskie przed rokiem powzięły ważną decyzję przedstawienia swego dorobku na Wystawie Powszechnej i to w dziedzinie produkcji, w zakresie kulturalno-artystycznym, a szczególnie społecznym, pragnąc doświadczyć swymi wykresami, czem jest Dwór Polski, jeżeli swe zadanie i obowiązki rozumie. Złączyłyśmy się z włościankami gdyż jesteśmy siostrami w zawadzie, z tą różnicą, że my im kulture dajemy, a one ją od nas biorą — są więc świadectwem naszej pracy. Decyzja powzięta była bardzo poważna i należało się uznanie naszej przewodniczącej ziemianek p. Brzeziny, że myśl tę podjęła pomimo piętrzących się trudności, i zorganizowania tej pracy się nie obawiała. Czyn ten znalazł odzwierciedlenie w całej Polsce. Rada Naczelna Ziemianek w Warszawie zamiarom naszym przyklasnęła i je poparła, to też Polska cała wzięła się ochotnie do pracy, bo we wszystkich ziemiankach zadągała ta nuta — reguły dosyć doświadczonego szczęścia i możemy pracować wspólnie i pierwszy raz jako ziemianki z całej Polski zaznaczyć nasz solidarny wysiłek.

Nie osobiste lub kastowe względy kierowały inicjatorami Pawilonu Ziemianek i Włościanek, kierowała nimi troska o swoje warsztaty, oraz myśli o brazowania wraz z włościankami pracy tej części społeczeństwa, która z ziemią zrosła a przedstawiając 75 proc. ludności w Polsce, winna się znaleźć wśród produkcji swoich warsztatów rolniczych, bo gdy mąż pracuje na ziemi, to żona jest potężnym czynnikiem w tej pracy, jest miejsce jej obok niego.

Pawilon Ziemianek i Włościanek będzie, tak, jak cała Wystawa, rachunkiem sumienia przed nami samymi, a egzaminem przed Narodem, przed Europą, poniedział przed światem. Niech egzami ten wypadnie doskonale, niech wysiłki i zabiegi rozpoczęte przed rokiem zdwoją się i potroją. Przez te wspólne wysiłki poznałyśmy się, i poznajemy coraz więcej od Kresów do Kresów. Zaczynamy się rozumieć, wzajemnie oceniać, po stu pięćdziesięciu latach rozdarcia. Niech te nowo zadzierżgnięte węzły utrzymują nas w ścisłym zespole codziennej pracy ku pożytkowi i chwale naszej ukochanej Ojczyzny.

Pawilon już stoi pod dachem, wykańcza się zewnętrznie i wewnętrznie. Oba działają tak Ziemianek jak Włościanek pracują intensywnie tak w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Poznaniu jak w Grodnie w Wilnie, Nowogrodzku, Baranowiczach, Wołyniu. Panie nie ustają w zabiegach, by zgromadzić ekspozycję: muszą jednak zaznaczyć, że lwi ciężar pracy ak. umuluje się tu w Poznaniu w rękach Przewodniczących Sekcji; i to przew. Sekcji Społeczno Wychowawczej p. Wandy Chłapowskiej, hr. Wiktorowej Szolderskiej przew. Sekcji Kulturalno-Artystycznej, hr. Mycielskiej przew. Sekcji Ekonomicznej, p. Wandy Niegolewskiej przew. Działu Włościanek. Praca tych Pań jest bardzo ciężka, jak również niełatwe są zabiegi skarb. p. Szczanieckiej w ciągu jej trosce, by nam środków finansowych starczyło. Sekcja Propagandowa z panią Julią Pugetową na czele nie ustaje w pracy, by rozpowszechniać wiadomości o Pawilonie w kraju i zagranicą.

Wszystkie Ziemianki i Włościanki bardzo gorąco prosimy o dalszą pomoc o współpracę i życzliwość, w tych ostatnich tygodniach, które stanowią będą o wyglądzie naszego Pawilonu, Idźmy za przykładem Kresów, gdzie mimo zrujnowanych warsztatów, złych dróg i wielkich przestrzeni do przebycia, ziemianki wraz z włościankami gor-

liwie gromadzą ekspozycję wprost imponującą nam swoim rozmachem, ścisłością cyfr, jednym słowem energicznie współpracują z nami.

Poza Pawilonem wynajęłyśmy w Dziale Bazarów Wielkiej Wystawy obzerno stoisko, gdzie panie ziemianki będą mogły spieniężać swoje produkty i wyroby tych ekspozycji, których próbki będą znajdowały się w Pawilonie, będzie to początkiem ułatwienia zbytu naszej produkcji z zakresu gosp. domowego. Poznawszy teraz dobrze pole działania naszej pracy, mam głębokie przekonanie, że prócz dorobku materialnego — dorobek moralny, który nam da Wystawa, jest nieobliczalny w dodatku skutkach, rozwinie przed nami szerokie horyzonty dla wytwórczości poszczególnych ziemianek i włościanek w swych gniazdach, naznaczy wyraźnie braki nasze, a podkreśli jasno wszelkie zdolności dodatnie naszych warsztatów kobiecych, które w wielu wypadkach drżymy jeszcze, pomimo że na nie codziennie patrzymy — a przekonamy się, że możemy być potężną dźwignią w bilansie naszego kraju i dołożyć spójną cegłę do rozwoju budowy i potęgi Polski.

Franciszka Kwilecka.

TELEGRAM!

Pierwsze transporty nowości materiałów na ubrania, palta etc. na sezon wiosenno-letni już nadeszły.

Wielki wybór

Znane niskie ceny

Gustaw Molenda i Syn

Fabryki sukna w Bielsku istnieją od roku 1850.

Własny skład fabryczny na całą ziemię Wileńską, Nowogrodzką i Polesską

Wilno, ul. Wielka 36.
tel. 949.

WYDZIERŻAWIE

zaraz majątek obszaru około 320 ha dobrej gleby z łąkami i budynkami, od Wilna częściowo szosą 23 km. Warunki dzierżawne do omówienia z kuratorem tego majątku, ulica Konarskiego 9 m. 7, od g. czwartek po południu.

Niniejszym wyrażamy nasze serdeczne podziękowanie Towarzystwu Akcyjnemu Ubezpieczeń „VITA“ w Warszawie (ul. Fredry Nr. 2) za wypłacenie nam w ciągu trzech dni od daty złożenia dokumentów kwoty

Zł. 20.000. (dwadzieścia tysięcy złotych)

jako sumy ubezpieczeniowej z polis Nr. Nr. 10727, 10749 i 12466 na ubezpieczenie męża i ojca naszego ś. p. Władysława Mecha, dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

Warszawa, dnia 27 marca 1929 r.

(—) Wanda i Ewa Mechowe,
Żoliborz, ul. Śmiała 64.

KARTKI Z PODRÓŻY

Paryż, Wielki Czwartek 1929 r.

Z Sahary — do stolicy Świata!
Z wielbiada — na bal ambasady!
Z balu ambasady — na pogrzeb Marszałka Focha.

To są kontrasty w tak wielkim stylu, impresje tak silne, że jeszcze nie ochłonęłam z wrażeń.

Dwa tygodnie i dwa dni w Paryżu przeleciały niespostrzeżenie: pierwsze wrażenia miłe, serdeczne, lekkie, estetyczne przeszły w wielkie, głębokie, niezwykłe, podnieście, a wszystkie niezapomniane!

Pogoda — kilka dni ledwie +10 C. dalej tydzień od +18 C. do +22 C.; w letnim kostiumie było to gorąco; pomimo tego ciepła, drzewa i krzewy ani drgnęły, szare lub czarne jak węgiel zwłazsza platany na Champs des Elysées myślałam, że wymarzył całkowicie przez te straszne mrozy. Dopiero na Kwintę Niedzieli krzewy ruszyły i lekko pozieleniały.

Pierwsze spotkanie się z Polakami na przemitym wiecie w gościnnym domu dyrektora Polskiej Agencji Telegraficznej w pp. Kleczkowskich gdzie i naszą Litwę (Mickiewiczowską — nie Kołomyjską) i Białoruś jakże przyjemnie mnie było spotkać!

Bal ambasady 19. III. z powodu imienin Marszałka Piłsudskiego zgromadził elitę towarzyszą polskiego; nasz korpus dyplomatyczny i misja woj-

skowa bardzo wytwornie też się przedstawia: panowie dystyngowani, dobrze wychowani dobrze ubrani, mile rozmawiający, panie ładne, uśmiechnięte, ładnie tańczą. Młoda wojskowa z pułk. Bleszyńskim doskonale reprezentuje na szą armię. Z powodu nieobecności ambasadora pułk. Bleszyński wraz z uroczą swą żoną, panią Jerzową Bleszyńską z wielką gościnnością i nieporównanym wdziękiem czynili honory balu. Wśród zgromadzonych gości dużo dawnych znajomych odnajduję.

Program artystyczny choreograficzny był godny Państwa i naszej ambasady: zachwycili nas pp. Fartunato z „Grand — Opera“, czarowała nas przedziwna Gisella Mifatti, ładnie dopełniała program pp. Fryniewiecka i Popieliska z Warszawy.

Przedwziętym uprzejmy dr. Ludwik Gorecki przedstawił mi całą masę osób wybitnych i interesujących ze świata literackiego. I kiedy dużej chwili rozmawiałam z panem o mądrych i drwiących oczach, wyrażałam życzenie do dr. Goreckiego który stał obok. Że pragnęłam poznać jeszcze Korab — Kucharskiego, oczy mądrego pana uśmiechnęły się, ukończył mi się grzecznie, właśnie dużej chwili rozmawiałam z redaktorem Korab — Kucharskim (tym samym i zdołnym współredaktorem „Matin“ paryskiego). Przyjemnie mi też było poznać p. Włoszczyńskiego redaktora „Gazety Polskiej“ (Tygodnik wychodzący w Paryżu), oraz przemiłą jego żonę.

Wytworne i tanie

PLASZCZE
NIEPRZEMAKALNE

PEPEGE

Polski Przemysł Gumowy T.A., Grudziądz.

WKRÓTCE UKAŻE SIĘ W DROKU PODRĘCZNIK
(polecony przez Departament Szkoln. Zaw. Minist. W. R. i O. P.)
inż. WACŁAW JACYNA

„Tablice do tyczenia łuków“

PRZY STUDJACH, BUDOWIE I UTRZYMANIU
DRÓG ŻELAZNYCH, SZOS I KANAŁÓW
WYDANIE 5 (I-e polskie)

Zawierający:
12 tablic zasadniczych. — Tablicę zboczeń magnet. w 92 punktach Polski. — Tablice matematyczne. — Wzory (przeważnie oryginalne) oraz uwagi praktyczne do zastosowania w polu i w biurze
OKOŁO 460 STRON 1/32

Dla zamawiających u autora (inż. WACŁAW JACYNA, Wilno, ulica Mickiewicza 43, m. 3) do 15 maja b.r. cena egzemplarza w oprow. zł. 15, licząc i kosztą przez wpłacenia na konto P. K. O. Nr. 81369. Większość egzemplarzy została zamówiona u autora przez Ministerstwo Komunikacji. M. w. R. P., M. w. W. R. i O. P. i in.

Przed wiosennym Konsystorzem Papieskim

Najbliższy konsystorz papieski będzie pierwszym po podpisaniu traktatu laterańskiego, to też nie dziwnego, że poprzedza go okres niezwykle zainteresowania sprawami, które będą na nim omówione i załatwione. Należy przypuszczać, że Ojciec św. w allokucji swojej w uroczysty sposób da wyraz zadowoleniu z powodu rozwiązania prawie sześćdziesięcioletniego konfliktu między Kościołem a państwem włoskim.

W związku z tym konsystorzem przewidywane jest uzupełnienie nowymi członkami św. kolegium Kardynałów. W chwili obecnej kolegium to liczy 58 kardynałów, w tem 26 Włochów i 32 cudzoziemców, do pełnej zatem liczby 70 członków Senatu Kościoła brakuje 12 purpurantów. Według panującej powszechnie opinii, Papież uzupełni ten brak, nie zachowując istniejącej dotychczas przewagi Włochów. Ma to odpowiadać zamiarowi Ojca św., by właśnie teraz stworzyć w kolegium przewagę Niewłochów, celem podkreślenia wobec całego świata uniwersalności i ponadnarodowości również i w najwyższym kierownictwie Kościoła. Jeżeli li przewidywana nominacja osmiu kardynałów nastąpi istotnie — czterech Włochów i czterech cudzoziemców — wówczas stosunek narodowościowy będzie taki: 30 Włochów i 36 Niewłochów, a zatem 5 do 6 z pośród kandydatów niewłoskich najwięcej szans mają, jak się zdaje, arcybiskupi z Dublina, Valencji i Buenos Aires, oraz, jako czwarty, jakiś arcybiskup francuski, albo, jak przypuszczają w amerykańskiej kolonii w Rzymie, biskup ze Stanów Zjednoczonych. Z pośród Włochów brani są pod uwagę arcybiskupi z Palermo (Msgr Lavitarno) i Genui (Msgr Minoretto), oraz sekretarz Propagandy Wiary, Msgr Marchetti — Selvaggiani i asesor Kon-

gregacji Konsyljum, Msgr Rosh. Jako przyszłego arcybiskupa Medjolanu, wymienia się opata benedyktynów od św. Pawła przed murami Rzymu ks. Ildefonsa Schustera który z pochodzenia jest Niemcem. Arcybiskup z Toledo kardynał Segura Saez otrzyma w czasie konsystorza kapelusze.

W kołach kompetentnych liczą się poważnie z tem, że w czasie konsystorza ogłoszone zostanie zwołanie soboru powszechnego. Za możliwością tą przemawia cały szereg ważnych faktów, jak stosunki w okresie powojennym, nowe polityczno-religijne oblicze Europy po wojnie światowej, kryzys Kościoła dysydenckich, dążności unijnistyczne Ojca Piusa XI, wreszcie porozumienie Kościoła z państwem włoskim. Wiadomo także, że zwołanie soboru powszechnego było gorącym pragnieniem Ojca św. od początku jego pontyfikatu.

Według obiegających a niesprawdzonych pogłosek, konsystorz wiosenny odbędzie się w ostatniej dekadzie maja. Wówczas konsystorz tajny przy padby na poniedziałek 20 maja, a publiczny na czwartek 23 maja lub na dz. poprzedni.

Z Persji powróciłwszy

przeprowadziłem Kursa dywanów oryginalnych perskich oraz smyrnjskich, w których wzięło udział 249 pań i panów. Zamknięcie kursu nastąpiło 23 marca 1929 r. lecz na ogłoszone zadanie pań, które bądź to przez mrozy, bądź to święta i przepełnienia ostatnich kursów wzięcie udziału nie mogły. Powróciłem do Wilna w celu przeprowadzenia jeszcze jednego Kursu na które zostaną przyjęci panie i panowie. Być może każdemu wzięcia udziału w tak szlachetnych i pięknych pracach, których w Polsce przemysł stwarza, całość kursu 14 dniowego po 2 godziny dziennie tylko 10 zł. Wpisy oraz informacje wzięć tylko do 17 b. m. Zaczynamy że bezwzględnie i bezprowrotnie dnia 2 maja wyjeżdżam do Matopolski w celu przeprowadzenia dalszych kursów. Wpisy oraz informacje wzięć tylko do 17 b. m. Lotne Kursy dywanów Karola Litwina i cza Wilno, Wielka 56 m. 3.

Odkrycie z aeroplanu zaginionego miasta

Zegluga napowietrzna wykazała obecnie, że może być bardzo pożyteczna również i w archeologii. Niedawno fotografom pewnego angielskiego aeroplanu wojskowego, który przelatując nad Norwicz na wysokości 720 m., udało się rozpoznać wśród pól jeźmiennych ruiny murów i ulic starożytnego miasta rzymskiego. Miasto to nie było dotychczas znane absolutnie nikomu. Nikt z pośród orzących to pole jeźmiennie nawet nie przeczuwał jego istnienia.

Oglądane z góry linie ulic zarysowały się bardzo dobrze, a resztki starożytnych siedzib mieszkalnych wyraźnie rzucały się w oczy. Gdy na polach falują zboża, miasto to można rozpoznać z łatwością. Tymczasem się to, że kamienie Caistoru — tak się nazywało miasto — leżały tak płytko pod powierzchnią ziemi, że tam, gdzie niedługo znajdowały się ulice i domy, nie mogły się rozwinąć żadne rośliny. Te właśnie rośliny, mające pod swoimi korzeniami kamienne resztki osiedla ludzkiego, różniły się wyglądem od innych roślin i doskonale wskazywały plan zatopionego miasta. Wdziżane zbliżając, miejsca te, obsiane drobnym nierozwiniętym zbożem, wydają się jakimś labiryntem. Ale zato z góry dostrzega się kontury ulic i budowli z taką wyrazistością, że odkopanie tego ważnego niegdyś miasta rzymskiego, nie będzie przedstawiało poważniejszych trudności.

Uczni wieździeli, że starożytne miasto Caistor, które posiadało 20.000 mieszkańców, leżało w pobliżu dzisiejszego Norwicz, ale nigdy nie usiłowali ustalić dokładnie miejsca jego położenia, ponieważ prace wykopaliskowe i badania pociągły za sobą zbyt wiele „wysiłków i związane były z wielką odpowiedzialnością.

Odkopywanie Caistoru ma być podjęte w najbliższym czasie, a archeologowie sądzą, że uda im się wydobyc na światło dzienne wiele cennych przedmiotów z epoki rzymskiej.

CHOROBY PŁUC

Stosowany przez p. p. Doktorów „Balsam Thiolocolan Age“ przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała. „Balsam Thiolocolan Age“ sprzedają apteki i sklepy apteczne. Zadać tylko w oryginalnym opakowaniu apteki A. GASECKIEGO w o-1909 Warszawa, ul. Leszno 41. Skład w Wilnie, ul. Zarzecz 30 m. 7.

Włosów wypadanie, łupież, łysienie usuwane „Esencja Chinowa-Chmielowa“ i „Mydło Chinowo-Chmielowe“ (z Kogutkiem). Sprzedają apteki, sklepy apteczne. Główny skład Apteka Gaseckiego, ul. Freta Nr 16. o-1909 Wyzd. Zar. Publ-Nr 154.

Racjonalna pielęgnacja włosów wymaga bezwzględnie JAVOL naturalnej wody ziołowej

koniach ładnych otwierała pochód. Możliwe najwspanialej wystąpił książę Walji z licznymi i wspaniałymi oddziałami angielskiej gwardii królewskiej, bogato złotem szmerowane czerwone mundury, te olbrzymie czarne futrzane czapy i sami żołnierze chłop w chłopa olbrzymi. Oddział Szkotów w narodowych strojach w płedach i z nagiemi kolanami też efektownie się prezentował. Włos przysłał swych strzelców alpejskich, dzielny i spory oddział. Kolonia francuskie, afrykańskie wysłały dwa liczne oddziały „Spahisów“, Arabi w swych malowniczych strojach, białe burnusy, białe turbany i na białych koniach, tworzyli przepiękną kawalerię.

Oddział oficerów niosący sztandary, rozbitych lub rozformowanych pułków, niektóre wprost strzępy, te mocno tragiczne robiły wrażenie.

Jakże w tej świetnej reprezentacji cudzoziemskich armii, brakło naszych pięknych ułanów. Zrobiliby duże wrażenie a tak nas Polaków prawie nie było, prawie się nie spostrzegł i to pytanie: „Ou sont les Polonais“ było nad wyraz nieprzyjemne. Bo jeden generał, kilku oficerów i kilku postów z Warszawy ginęło w tym świetnym tłumie. Nasz ambasador w mundurze, kulak mocno, ledwie szedł, noga mu dokoła.

Dzień ciepły, cięły, nad całym Paryżem rozpościerał się tuman czarny, jakby z kresy żałobnej i tak wisiał kilka godzin. W jednym punkcie tarcza

sloneczna silnie się przebiegała i zupełnie nie było widać światła atmosferycznego, ani kropli deszczu, po kilku godzinach ciemny obłok się rozplynął po niebie.

Nie sposób wyliczyć tego imponującego, niezwykłego i niezapomnianego orszaku, niech mi wolno jeszcze wspomnieć „Akademie nieśmiertelnych“, w swych oryginalnych frakach, bogato zielonym haftem szmerowanymi, jakby za życia laurem zdobieni! — Izba deputowanych, Senat, Magistrat, Sąd (wszystcy w togach). Najbardziej uroczyste, wszyscy wdziali mundury i szli, i szli, zdawało się, że nigdy nie skończy, i skończy się nie może ten pochód dostojny! Ale kiedy nas mijają ta skromna, bez jednego kwiatka trumna, taki majestat promieniał w tej prostocie, że wszystkie głowy kornie się pochylały, oczy łzami zaszyły i serce się ścisnęło — „Francja stała się biedniejszą!“

Co bardzo charakterystyczne, nie było nakazów, dekretów, rozporządzeń radnych i cały Paryż, pięciomilionowe miasto, zamarło w dzień 26 marca, jak jeden mąż, wszystkie biura, instytucje, magazyny, banki, wszystkie narodowości, wszystko umilkło.

Tylko kupcy i reprezentanci Moskwy stanowili smutny wyjątek — Francja im tego nie zapomni.

Janina Falewicz.

S. p. Arcybiskup Metropolita Mohylowski ks. Wincenty Kluczyński.

W środę nadchodzącą odbędzie się w Wilnie uroczyste złożenie do grobów Biskupów Wileńskich w Katedrze św. Józefa. W tym celu przybędzie do Wilna ks. Wincenty Kluczyński, Arcybiskup Metropolita Mohylowski zmarłego w 1917 r. w Ałupce (na Krymie).

W roku ub. powstał komitet w składzie: J.E. J.E. ks. Arcybiskup R. Jędrzejowski, Biskup K. Michalikiewicz, Minister Niezabykowski, Wojewoda W. Raczkiewicz, Prezydent J. Folejewski, ks. kan. S. Maciejewicz, ks. Fr. Rutkowski (b. sekretarz i wykonawca woli Zmarłego) oraz płk. W. Kluczyński d-ca 69 p.p., który poczynił starania, ażeby zwłoki wielkiego szermierza zostały pochowane w kościele św. Katarzyny. Nowy arcybiskup objął rządy diecezji rozciągającej się od oceanu Łódzkiego — na północy Europy, aż do oceanu Spokojnego na Dalekim Wschodzie.

Lata największej walki polityczno-religijnej w Rosji (1910-1914) są jednym pasmem zmagania się Zmarłego z rządem.

Nie sposób tu wspomnieć bodaj o ważniejszych etapach, tyle ich było. Po odbyciu podróży do Rzymu, udał się Arcypasterz na wizytację kanoniczną diecezji mińskiej.

Pod koniec 1913 roku znużony i wyczerpany pracą prosił Ojca św. o zwolnienie go z obowiązków metropolity, wysyłając jednocześnie list do rządu rosyjskiego, w którym podaje powody, które go do rezygnacji skłoniły.

Odpowiedź z Rzymu przychodzi dopiero w lipcu 1914 roku, a w sierpniu agendy diecezjalne przyjmują zmarłego już biskupa-suffragana Ciepłak.

W końcu tegoż roku Stolica św. mianuje arcybiskupa Kluczyńskiego tytularnym arcybiskupem Filippopoliskim.

Dla poratowania zdrowia wyjeżdża do Piatigorska, a następnie przewieziony zostaje do Ałupki, gdzie i zmarł 11 lutego 1917 roku.

Ciało Zmarłego przewiezione zostało do kościoła parafialnego w Jaltie, gdzie spoczęły w bocznej kaplicy kościoła, a następnie przewiezione zostały do Petersburga.

Ołbrzymia afra leśna Skarb państwa poniósł milionowe straty

Władze śledcze po dłuższej obserwacji wykryły wielką afra leśną, sięgającą milionów złotych. W związku z tem onegdaj aresztowano i osadzono w więzieniu na Łukiszczach referenta gospodarczego, dyrektora lasów państwowych Juliusza Langamera, oskarżonego o dokonanie nadużyć. Afra zatacza szerokie kręgi, w związku z tem przewidywany jest jeszcze areszt kilku urzędników. Według dotychczasowych danych Langamer w porozumieniu z kilkoma kupcami leśnymi naraził skarb państwa na 50 milj. złotych straty. Ostatnio ustalono, że jeden tylko kupiec żyd, naraził skarb państwa na 5 milionów strat, z czego zwrócił skarbowi 60 tysięcy dolarów. Władze wpadły na trop afry, ponieważ Langamer prowadził życie hulastyczne, nabywając kosztowności i wydając ogromne sumy pieniędzy. Dochodzenie ukończone zostanie zapewne w dn. 15 b. m. Inne szczegóły tej sensacyjnej afry trzymane są w tajemnicy.

Sprawca zamachu na cerkiew św. Trójcy zbiegł do Mińska

Przed kilku dniami zbiegł z Wilna do Mińska student uniwersytetu wileńskiego niejaki Mitrofanow, były wybitny członek białoruskiej „Hramady”. Mitrofanow brał czynny udział w akcji wywrotowej, zacierając za sobą sprytne ślady. Jak się okazało był on agentem t. zw. „Osobodielu” G. P. U. Widząc że jest zdeklarowany zdołał uciec do Mińska. Według krążących pogłosek, Mitrofanow był sprawcą głośnego w r. 1925 projektu wysadzenia w powietrze cerkwi i klasztoru św. Trójcy. Znalezione wówczas w piwnicach cerkwi materiały wybuchowe, zdolne były do wysadzenia nie tylko cerkwi, ale i przyległych domów. Dozorcy cerkiewni znaleźli dynamit przypadkowo i w ten sposób uniknięto strasznej katastrofy.

KRONIKA

NIEOZIĘLA.
14 Dnia
Walerjana, jutro
Anastazego

Wschód s. g. 4 m. 28
Zach. s. g. 18 m. 18

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu
Meteorologicznego U. S. B.
z dnia 13 IV. 1929 r.

Ciepłota powietrza w m. 67
Średnia w m. 50C
Temperatura średnia
Opad za dobę m. m.
Wiatr przeważający Ciska.

Uwagi: pogodnie
Minimum za dobę - 24C.
Maximum za dobę - 10-12C.
Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia.

NABOŻENSTWA

— Wiadomości kościelne. We wtorek 16 kwietnia, o godz. 8 rano w kościele po-Bernardynskim rozpocznie się pierwsza „Nawanna” uroczysta do św. Antoniego.

MIEJSKA

— (o) Posiedzenie komitetu rozbudowy m. Wilna. We wtorek, dnia 16 kwietnia, odbędzie się posiedzenie komitetu rozbudowy m. Wilna. Na porządku dziennym sprawy o udzielenie pożyczek na drobne remonty domów.

— Kolonje letnie w Leoniszczach. W roku bieżącym Magistrat nie wydzierżawia. Jolwa. Male Leoniszki, gdyż zamierza urządzić tam kolonje letnie dla dzieci szkół powszechnych.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Rada Stowarzyszenia Techn. Polskich w Wilnie niniejszym podaje do wiadomości członków Stowarzyszenia, że we wtorek dnia 30 kwietnia 1929 r. w lokalu Stowarzyszenia, ul. Wileńska 33, o godz. 19 odbędzie się doroczne walne zgromadzenie członków, które to zebranie w myśl par. 24 statutu Stowarzyszenia będzie prawomocnym niezależnie od ilości uczestników zgromadzenia.

Po zaskutku dnia zebrań, sprawozdania za do obejrzenia w sekretariacie Stowarzyszenia na r. 1929, zgodnie z par. 24 statutu, są do obejrzenia w sekretariacie Stowarzyszenia.

— Walne zebranie członków Towarzystwa Dobroczynnego pod nazwą „Dom Serca Jezusowego” odbędzie się 24-go b. m. o g. 5-jej po poł. w mieszkaniu J.W. Pani Marii Jeleniekiej przy ul. Ad. Mickiewicza pod Nr. 19 m. 2. Proszymy się członkowie, i rzeczywici, i honorowi, o łaskawym przybyciu.

— U Techników. W dniu 14 b. m. o godz. 21 w lokalu Stow. Techników Polskich w Wilnie odbędzie się Zebranie Towarzystwa — uroczyste przedstawienie enienu rewjowemu Nr. 3 pod tytułem „To komentarz nie wymanaga” z udziałem całego zespołu kabaretu artystycznego, w którym, jak z wykle — zabawa tańcząca.

— Z T-wa Pediatrycznego. Dnia 17 b. m. o godz. 20-jej w lokalu Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem Nr. 1. Wzłeka 46, odbędzie się posiedzenie Wileńskiego Oddziału Polskiego T-wa Pediatrycznego.

Porządek dzienny: dr. M. Moszyński. W sprawie rozpoznawania przepuklin pachwinowych u dzieci, dr. J. Ziembicki: Leczenie kły wrodzonej u dzieci w poradni przeciwkolejowej w Wilnie, dr. J. Muraszkowski: spostrzeżenia nad epidemią ospówki i jej stosunek do polpasca.

— Dnia 12 b. m. w małej sali konferencyjnej wileńskiego urzędu wojewódzkiego pod przewodnictwem wicewojewożyny p. Janiny Kiriłkowskiej odbyło się zebranie wojewódzkiego Komitetu Wystawy Pracy Kobiet na Wystawie Powszechnej w Poznaniu. Ze sprawozdań kierowniczek poszczególnych sekcji wynikało, że materiały, dotyczące pracy kobiet na Wileńszczyźnie zostały już wysłane do Centralnego Komitetu w Warszawie. Wojewódzki Komitet wileński w chwili obecnej przystępuje do intensywniejszej rozprawy zetonów. Termin przyjmowania do bazy wszelkich wyrobów kobiecych, jak również przyjmowanie eksponatów na wystawę przedłuża się do dnia 20 kwietnia r. b. Wszelkich wskazówek w tym dziele udziela p. Broniewiczowa, Bernardynski zaul. Nr. 8 od godz. 11 do 1-jej.

KOMUNIKATY

— Kursy dla matek i wychowawców. Staniem Towarzystwa Wychowania Przedzszkolnego odbędzie się cykl wykładów z dziedziny pedagogiki i higieny dzieci w wieku przedszkolnym.

— Kursy te będą obejmowały tematy będące w związku z tematami poruszonymi na kursach zesłanych, (które odbyły się w dniach 20-go kwietnia do 20-go maja ur.) i wzbudziły wówczas duże zainteresowanie wśród matek.

Karta wstępu na cykl, obejmujący 24 wykłady w dniu 21-go do nabycia w Liceum Filomatów, Żygiłowskiego, codziennie od 5 - 6. Informacje także. Szczegóły w programach. Wstęp na pojedynczy wykład 21.

Początek wykładów 19-go kwietnia br. o godz. 5-jej pp. Zakończenie wykładów 15 maja.

TEATR I MUZYKA

— Teatr Polski. W niedzielę Teatr Polski czynny będzie trzy razy, o godz. 3-jej pp. (punktualnie), grana będzie pełna grzy i głębokich wzruszeń sztuka Langera „Przedmiescie” (Periferie), która w tryumfalnym pochodzie obiega wszystkie wielkie sceny, Sztuka ta nie jest odpowiednim widowiskiem dla młodzieży szkolnej. Ceny od 20 groszy.

— O godz. 5.30 pp. grana będzie pełna przedmieszczeni humoru komedia rewja „Dwaj panowie w B.” która się cieszy na wszystkich scenach w Polsce powodzeniem niezwykłym, zupełnie wyjątkowym, spowodowanym owym cieniem tej komedii i świetnym i sytuacjami oraz inscenizacją.

— O godz. 8.45 (wyjątkowo) nastąpi odłot „Samolotu S.P.N. 13” — J. Marynowskiego, który również odłot z tej samej sceny w poniedziałek ale o godz. 8.30, wiecz. bez względu na pogodę i pasażerów.

— „Książę Józef Poniatowski”. Staniem Komitetu obchodu 10-lecia oswobodzenia Wilna w dn. 19-go, (piątek), 20-go (sobota) i 21-go (niedziela) kwietnia odbędzie się przedstawienie uroczyste w Teatrze Polskim sztuki historycznej Jana Adolfa Hirtza „Książę Józef Poniatowski”.

Instytucje i grupy (młodzieży i wojska) życzące sobie nabyć większą ilość biletów, proszone są o zgłoszenie się wcześniej do administracji teatru, tel. 224.

— Koncert i przedstawienie amatorskie w gimnazjum G.O. Jesuistów na wpisy dla niezamożnych wychowanków gimnazjum urządził Komitet Rodzicielski w dniu dzisiejszym o godzinie 17-jej w sali popowej gimnazjum.

— Reduta na Pohulance. „Złota kaczka”. Dziś, po raz trzeci oryginalne, barwne widowisko dla dzieci, młodzieży i dorosłych p. t. „Złota kaczka” — pióra H. Zakrzewskiej, autorów przepięknych powieści dla młodzieży, „Wianusie”. Wieczorem o godz. 20-jej „Wianusie”. A. Grzymalski-Siedleckiego w premierowej obsadzie.

— Zapowiedź Reduty. Najbliższą nowością zespołu Reduty będzie komedia T. Rittnera p. t. „Lato”. Premiera w przyszłym tygodniu.

S. p.
z KŁOCZKOWSKICH
EUGENIA WOŁÓWICZOWA
Obywatelka ziemska gub. Mohylowskiej pow. Sieńskiego, Wiceprezesa Apostolstwa Modlitwy przy kościele św. Kazimierza.
Po ciężkich cierpieniach opatrzona Św. Sakramentami zmarła w dniu 12 kwietnia 1929 r.
Nabożeństwo za spokój jej duszy odbędzie się 15 kwietnia o godz. 9 rano w kościele Św. Ducha (po Dominikańskim), poczem nastąpi pogrzeb na cmentarz Bernardyński, o czym zawiadamiają stroskani
Córka, syn, siostry i rodzina

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci
S. p.
Andrzeja Tupalskiego
generała W. P.
Odbędzie się nabożeństwo żałobne w Kościele po-Bernardynskim dnia 16 kwietnia o godz. 10 rano, o czym zawiadamia życzliwych pamięci zmarłego
ZONA

Wszystkim znajomym i przyjaciółom S. p. inżyniera
WACŁAWA POPLAWSKIEGO, którzy raczyli oddać ostatnią usługę przy pogrzebie w dniu 13 kwietnia serdeczne podziękowanie wyraża **RODZINA**.

CYRK
Rekordowe zwycięstwo
Sztekkera.

13-ty dzień turnieju, ze względu na pierwszą walkę mistrza Polski Sztekkera, ściągając tłumy publiczności.

Walka czekoladowego Siki z Niemcem Volke, jak zwykle, niezbyt po wiersalsku atakował swego przeciwnika.

Miła niespodziankę zgłosił nam Sztekker, rzucając swego przeciwnika Vogtmanna, w rekordowym czasie, bo już w 30 sekundzie. Mistrzowi Polski zgłosił gorącą owację.

Niemiejszą sensacją było pokonanie w 4 min. Motyka przez zdobywającego sobie coraz większe uznanie fenomenalnego studenta Sibora.

Szczerbiński przez 23 min. w decydującym spotkaniu opierał się przeważającej sile Pooschoffa, aż wreszcie legł przytomny ciężarem frankfurczyka.

Dziś w niedzielę, walka: decydująca Motyka — Pooschoff; Petrowicz — Volke, Szczerbiński — Górski i Sztekker — murzyn Siki.

Ze względu na wielkie zainteresowanie walkami, wileńskie radio będzie dziś o godz. 9 min. 30. wiecz. transmitować prezentację atletów i walkę Motyka — Pooschoffa.

— Mikrofon w cyrku. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 21.15 — radiostuchacz wileński usłyszy pierwszą w dziejach polskiej radiofonii transmisję turnieju walk francuskich z tutejszego cyrku. W projekcie jest nadanie na antenie sensacyjnej walki potężnego Frankfurczyka Pooschoffa z pełnym swoim temperamentem Czechem Motyką. Walkę, która prowadzona będzie do rezultatu, objaśnią będzie przy mikrofonie mistrz Polski i Niemiec, znakomity atleta nasz Teodor Sztekker, w rozmowie ze speakerem radiostacji.

Polskie Radio prosi wszystkich słuchaczy, a przede wszystkim znawców i miłośników sportu zapasniczego — o nadesłanie do Skrzynki Pocztowej szczegółowych sprawozdań z odniesionych walk; dyrekcja Rozgłośni Wileńskiej pragnie z tych zdań wyciągnąć wnioski co do celowości podobnych transmisji.

RADJO.
Niedziela, dn. 14 kwietnia 1929 r.
10.15 — Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.50 — 12.10: Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 12.15 — 14.00: Koncert orkiestry, detej 1 p.p. Leg. 14.00 — 14.20: Tr. z Warszawy: „Szczepienie drzew owocowych” — odczyt. 14.20 — 14.40: Tr. z Katowic: „Uprawa ziemniaków” — odczyt. 14.40 — 15.00: Tr. z W-wy: „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze”. 15.15 — 17.30: Tr. z W-wy: Koncert symfoniczny z Filhar. Warszawskiej. 17.30 — 17.55: Tr. z W-wy: Odczyt dla maturalistów. 17.55 — 18.20: Kronika życia młodzieży. 18.20 — 19.00: Tr. z Warszawy. Audycja żołnierska. 19.00 — 19.20: Przerwa. Tr. z W-wy: „O górach, kwiatkach i zwierzętach Japonii” — odczyt. 19.45 — 19.55: Przerwa. 19.55 — 20.00: Sygnał czasu z Warszawy. 20.0 — 20.25: „Kukułka wileńska”. 20.30 — 22.00: „Spacer detektorowy po Europie” — retransmisja stacji zagranicznych. 22.00 — Tr. z W-wy: komunikaty P.A.T., policyjny, sportowy i inne, oraz muzyka taneczna.

POTRZEBA PRACOWNICY — PANIE I PANOWIE, zdolni, inteligentni i elokwentni, z referencjami — do pracy propagandowej w dziale kulturalno-oświatowym (les editions) — na dobrych warunkach, we wszystkich miejscowościach województwa wileńskiego i Nowogródzkiego. Praca stała. Zdolnym gwarantujemy szybkie awansy. Niekompetentni zapoznani zostają z pracą sztyką metodą amerykańską. Okres próbný płatny. Zgłoszenia pisemne: Wilno, Kalwaryjska 15. Biuro P. Z. — „M. I. N.” — lub osobiście, w dni powszednie, w godzinach 12 — 6.

Chore kobiety otrzymują przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka — Józefa lekkie wyprożnienie, przyczem połączone to jest nierzaz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. Autoryz. klasycznych dzieł o chorobach kobiecych twierdzą, iż pomyślne działanie wody Franciszka — Józefa potwierdzają rezultaty ich badań.

Drzewo opałowe
dębowe, brzozone, sosnowe, świerkowe, osikowe i olchowe kupuje w większej ilości tak w Wilnie, jak i na prowincji
Gazownia w Wilnie
UL. CICHĄ 5. 6+10

Pieco kąpielowe różn. syst. własnego wyrobu oraz kompletne urządzenia kąpielowe
starego „METALIK”
Sp. z ogr. odp. Warszawa, ul. Przechodnia 10, tel. 325-54.
6821-1

Sp. ks. Arcybiskup Wincenty Kluczyński urodził się w Szarkowszczyźnie pow. dziśnieńskiego, dnia 30 września 1847 r. z ojca Adolfa i matki Franciszki Korsakówny. Osiemroczny wcześniej wychowywał się w domu p. Kłoczkowski w Dyneburgu. W 1865 roku wstępuje do Seminarjum Duchownego w Wilnie. Był to dla seminarjum tego ciężki okres. Grono profesorskie reprezentował jeden profesor, ks. Dauksza, słuchaczów jeden tylko klerik — Kluczyński. Od 1867 1871 studjuje w Akademii Duchownej w Petersburgu, dokąd wystany został przez władze diecezjalne.

W dniu 23 października 1871 otrzymuje w Kownie święcenia kapłańskie, mając już za sobą tytuł magistra św. teologii, a 25. XI. 1871 powołany zostaje na prof. Semin. Duchownego w Wilnie. Tutaj w ciągu 8 lat wykłada kolejno Dogmatykę, Teologię Moralną i Pismo Święte, poczem zostaje profesorem Akad. Duchownej w Petersburgu, lecz z racji choroby pozostał w Wilnie. W lipcu

Przygotowania do obchodu 10-lecia oswobodzenia Wilna

Osoby cywilne, posiadające odznakę za wyzwolenie Wilna, proszone są o podanie swych adresów w Magistracie, pok. lawniaka p. Łokuckiewskiego w godzinach urzędowania, ewentualnie telefonicznie Nr. 13-47 nie później aniżeli do 16 kwietnia r. b. Adresy te potrzebne są komitetowi obchodu 10-lecia oswobodzenia Wilna.

Stowarzyszenia i instytucje społeczne, związki zawodowe i t. d., pragnące wziąć czynny udział w obchodzie 10-lecia oswobodzenia Wilna, jeśli z jakiegokolwiek przyczyn

ny nie otrzymały osobnego zawiadomienia, proszone są o wysłanie swych przedstawicieli we wtorek, dnia 16 b. m. godz. 16-ta do sali obrad Rady miejskiej na posiedzenie sekcji komit organizującej obchód.

W uzupełnienie listy Komitetu Wykonawczego obchodu 10-jej rocznicy wyzwolenia Wilna, umieszczonej w prasie w dniu 11 b. m. Komitet zawiadamia, iż omyłkowo nie zostały podane nazwiska p. p. J. Malowickiej, inż. Łaguna i p. Tymowskiego, co niniejszym prostuje się.

W sprawie oswobodzenia kościoła Franciszkańskiego.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach zostanie sporządzony akt kupna nieruchomości T-wa biblioteki im. Wróblewskiego przez przedstawicieli Mln. W. R. i O. P., pieniądze zaś zostaną wypłacone T-wu dopiero w lipcu r. b. t. j. po upływie 3-ch miesięcy od zgłoszenia hipoteki. Jednak roboty budowlane będą mogły rozpocząć się zaraz po zawarciu aktu

kupna, o ile nie zajdzie jakiej przeszkody co do formalności z przekazaniem przez Mln. robót publicznych Wileńskiej dyrekcji robót publicznych kredytów, asygnowanych w preliminarzu na archiwalne roboty budowlane. Również z Mln. rob. publicznych oczekiwane jest zatwierdzenie szkicu przebudowy gmachu przy ul. Teatralnej na lokal Archiwum państwowego.

Dziś w Reducie
o godz. 5.15 pp.
Symfoniczny Koncert
poświęcony twórczości M. Karłowicza w 20-tą rocznicę jego zgonu
na wpisy dla uczni gim. A. Mickiewicza.

Dla uruchomienia PRZEDSIĘBIORSTWA przemysłowego z wyrobioną marką fabryczną POSZUKUJĘ SIĘ udziałowca z kapitałem 30-40 tysięcy złotych zabezpieczonymi ruchomością tegoż przedsiębiorstwa. Zgłoszenia pod listy „L. K.” do biura ogłoszeń J. Karlin, Wilno, Niemiecka 22. - 0

FABRYCZNE OBUWIE
IMMEL WYROBY SKÓRAK
KRAJOWI BARWNIKAMI
KOLORYT

HARLEY-DAVIDSON
5 WSPANIAŁYCH MODELI NA ROK 1929
350 cm. 500. 750. 1000. 1200

Przy wyborze motocykla należy brać pod uwagę trwałość konstrukcji, wydajność silnika, wygodne siedzenie i wytworny wygląd przy umiarkowanej cenie. Połączenie tych zalet stanowi idealny typ motocykla

Wszystkim tym warunkom odpowiadają w zupełności ostatnie modele motocykli HARLEY-DAVIDSON na rok 1929, które są w użyciu ARMJI POLSKIEJ, POLICJI PAŃSTWOWEJ I POCZTY.

AUTO-SERVICE WARSZAWA
NOWY ŚWIAT 9 TEL. 141-071141-57
ADRES TELEGRAF. AUTOSERVIS

HARLEY-DAVIDSON MOTOR CO. MILWAUKEE, U. S. A.

Kowarski, Himelfarb i Fejgin
Wilno, Szopena 8, tel. 562.
Składy prowincjonalne:
DUKSZTY, DRUJA, WIDZE, BRASŁAW, GŁĘBOKIE, WOŁOZYN, HODUCISZKI.
Na zbliżający się sezon nasenny oferujemy koniezyne i tymotkę we wszystkich gatunkach w Wilnie oraz ze składów prowincjonaln. DLA PROWINCJI — SPECJALNE ULGI. 9221-S

SALETRA CHILIJSKA
Najlepszy Naturalny Nawóz Azotowy

ŚWIATOWE ŚŁAWY
Akumulatory D-ra POLBŁAKA
radiowe, samochodowe i inne
Wymiana starych bat. akumul. anodowych za dopłatą na nowe gwarantowanej jakości pojemn. 2,2 ag. produkcji 1929 r.
Fachowe ładowanie i naprawa.
MICHAŁ GIRD
Wilno, Szopena 8, tel. 16 72. 1497g

Prawo jazdy
najprędzej otrzymasz na kursach
Prylińskiego
gdzie otoczą cię opieką i dadzą mieszkanie. Warszawa, Aleje Jerozolimskie 27. - 0

Nagrodzone na 1-ch Targach Północnych i Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie — 1928 r. — wielkim złotym medalem

Najlepsze instrumenty GEODEZYJNE: Teodolity, niwelatory, astrolabe, goniometry, planimetry etc.

powszechnie znanej firmy

Gustaw HEYDE, Drezno,
TAŚMY MIERNICZE, RULETKI
I PRZYBORY KREŚLARSKIE
w WIELKIM WYBORZE
skład fabryczny w POLSCE

„OPTYK RUBIN” Wilno,
Dominikańska 17, telefon 10-58
Najstarsza firma w kraju (egzystuje od 1840 roku)

K. Dąbrowska.
Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6,
Przedstawicielstwo najlepszych i najwię-
kszych fabryk fortepianów i pianin w Polsce
i zagranicą: Arnold Fibiger, A. Drygas, B. Sommerfeld,
Pleyel—Paris etc.
Sprzedaż i wynajęcie.

CHŁUBA TECHNIKI!
Epokowy 6-cio Cylindrowy
„CHEVROLET”
demonstrujemy.

„AUTO-GARAŻE”
Wileńska 26 tel. 13-61.

POD WŁASNĄ DACHEM
na własnej ziemi

Oto jest cel i dążność każdego zdrowo myślącego obywatela.
Chcąc doświadczyć tego, nabywaj parcelę
w Jabłonie — Legionowej

prawie w stolicy, bo 30 minut koleją od Warszawy, kilkadziesiąt pociągów na dobę, wśród pięknych lasów sosnowych, sucha miejscowość elektryczność i telefony, kolej, poczta i telegraf w miejscu

Sprzedaż na raty miesięczne płatne w ciągu 2-3 lat
UWAGA: Każdego nabywającego działkę Zarząd Dobro ubezpiecza w Towarzystwie Ubezpieczeń na 4/5 ceny sprzedanej działki i w ciągu dwóch lat, t. j. do czasu spłaty całości należności, obciąża należne Tow. Ubezpieczeń składki — w ten sposób w razie śmierci nabywającego przed całkowitem opłaceniem należności jego rodzina nie tylko będzie zwolniona od wpłacenia pozostałych jeszcze rat, lecz w dodatku otrzyma zwrot wpłaconych już rat.

Informacji udziela Zarząd Dóbr Jabłonna w Warszawie, Ul. Ujazdowska 22 m. 2, tel. 129-31, w godzinach od 9 — 13 i 16 — 17 i pół. 1445-1

„CLETRAC”
o mocy na haku pociągowym

Ponad 50,000 cią-
gówek — CLETRAC —
pracuje we wszyst-
kich częściach
świata.

1382 11

Motory ropowe „PERKUN” krajowe, do
młynów i t. p. od 3 i pół sil do 60 znane powszechnie jako
trwałe, ekonomiczne, niezmiennie prostej konstrukcji i tanie.
Najbardziej rozpowszechniony u nas.

Kilkadziesiąt motorów sprzedanych przez nas na Wileńszczyźnie
jeszcze przed wojną pracuje dotychczas jaknajlepiej.

Roczny kredyt.

Przedstawicielstwo na Wileńszczyznę posiada

Wileński Spółdzielnia Syndykat Rolniczy
Wilno, Zawalna 9, telef. 323, teleg. „Rolnicze”. — 0

Polska fabryka fajansów
„Pacyków”
otworzył swój skład fabryczny
przy ul. Rudnickiej Nr 3.

Potrzebni ajenci w gminach
dla rozpowszechniania przedmiotu niezbędnego każdemu
rolnikowi. Pożądani ludzie piśmienni, energiczni, z dobrą
referencją. Zgłosić się w Wilnie do Biura Ogłoszeń S.
Jutana, ul. Niemiecka 4. — 2

Ogłoszenie.
Firma „Electrolux” w Wilnie ul.
Zamkowa 2, przyjmie od zaraz kilku
inteligentnych ludzi w charakterze
sprzedawców, warunki: pensja i
prowijzja.
Zgłaszać się w godzinach: od
10-ej do 2 p. p. i od 5-7 wiecz. —

Ważne dla młynów na prowincji!
WALCE MŁYŃSKIE
refluje sumiennie i tanio na najlepszej zagranicznej maszynie
młyn **Br. Kinkulkinów i Br. Brancowskich**
Wilno, ul. Ponarska Nr. 36, telef. Nr. 2-78. — 2

Tanio do sprzedania
HUDSON torpedo 7-mio osobowe, Model 1925 rok.
HUDSON torpedo 7-mio osobowe, Model 1928 rok, specjalnie
budowany i karosowany.
ESSEX torpedo 6-cio cylindrowy, 5-cio osobowy, Model 1925 rok.
Przedstawicielstwo samochodów „CHEVROLET”
„AUTO - GARAŻE” WILEŃSKA 26, TEL. 13-61. — 3

W KAŻDEM BIURZE
powinno znajdować się najlepsza
amerykańska maszyna do pisania
„UNDERWOOD”
a także szwedzka
maszyna do liczenia
„ORIGINAL-ODHNER”
i angielski powielacz
„ELLAMSA”
do robienia dużej ilości odbitek z jednego oryginału
Jan. Repr GERLACH—Warszawa, ul. Ossolińskich 4.

Kino-Teatr
„HELIOS”
Wileńska 38.

KINO-TEATR
„POLONIA”
Mickiewicza 22.

Kino „Picadilly”
WIELKA 42.

KINO
„Wanda”
Wielka 30.

Dziś Sensacyjny superfilm! Największa stawa ekranu, niezrównana
TANCERKA Z MOSKWY
oraz bohater obrazów „Anioł ulicy” i „Siódme Niebo” CHARLES FARRELL
w roli Wielk. Ks. Michała w wstrząsającym dramacie „TANCERKA”. Obraz ilustruje szereg postaci histor.
ost. czasów caratu: Mikołaja II, jego dwór, działaczy bolsz. oraz romantyczne przegody wielk. ks.
Michała. Prawdziwa miłość górą ponad wszelkie przesady i różnice klasowe! Sensacyjne wydarzenia,
przepych wystawy. Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

Dziś dramat
budzący się miłości
W rolach głównych: piękny LIVIO PAWANELLI, czarująca MARJA PAULIER i dowcipny GEORG
ALEKSANDER. Akcja rozgrywa się w wytwornych salonach, i na tle przepięknych krajobrazów. Początek
seansów o godz. 3.20, ost. 10.25.

Dziś! Dawno oczekiwana premiera! Najgenialniejsza i najpopularniejsza para artystów JANE FAYNOR
CHARLES FARRELL, znane z filmu „Siódme Niebo” w nowym ośniewającym arcydziele Franka Borzage’a
twórcy „Siódme Niebo”, „Anioł ulicy” dramat erotyczny w 12 akt. Film, pełny nastrojowego
czaru i poetyckiego polotu. Film, ilustrujący dzieje nie-
szczęśliwych dziewcząt, zmuszonych przez fatalny los i skrajną nędzę do kupienia swem ciałem. Film dla
oka i dla serca.

Dziś Największe arcydzieło 1 raz w Wilnie, jedyny film, który ukazał się w Polsce pod protektoratem posta
Ameryki. Największe odzwierciedlenie, zniszczenia potęgi niemieckiej na lądzie i morzu NAJWIEKSZY
TRYUMF ŚWIATA „Miłość i krew” potężny niebywały dramat w 12 akt. w którym udział bierze
cała armia amerykańska przy zasosowaniu najnowszych
zdobyczy technicznych. W rolach gl.: RICHARD BARTELMERS i MOLLY ODAY.

Calel NOZ ul. Niemiecka 19
telefon 890.

Nadeszły modne materiały na wiosenny i letni
wełna, jedwab, kamgarny, szewiory z f. c.
firanki, portjery, dywany.

DOKTOR
HAWRYLIKIEWICZOWA
przyjmuje od 11-12
i od 5-6. Choroby
skórne, leczenie wło-
sów, operacje kosme-
tyczne i kosmetyka
lekarska. Wilno, Wi-
leńska 33 m. 1.
W.Z.P. 77

DOKTOR
D. ZELDOWICZ
chor. weneryczne,
syfilis, narządów
moczowych. od 9
— 1, od 5-8 wiecz.

Kobieta-Lekarz
Dr. Zeldowiczowa
KOBIECE, WENE-
RYCZNE, NARZĄ-
DOW MOCZOWY.
od 12-2 i od 4-6,
ul. Mickiewicza 24,
tel. 277.

DOKTOR
A. CYMBLER
choroby skórne, we-
neryczne i mocz-
płciowe. Elektrotera-
pia, stożce górskie,
diatermia. Sollux.
Mickiewicza 12, róg
Tatarskiej 9-2 i 5-6
W.Z.P. 4.

Dr. Hanusowicz
Ordynator Szpitala
Sawicz, choroby skór-
ne, weneryczne, go-
dany przyjąć 5-7 pp.
Zamkowa 7-1 Le-
gionowej. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

Dr. Popilski
choroby skórne i we-
neryczne. Przyjmuje
od godz. 10 do 1 i od
5-7 pp. W. Pohulan-
ka 2, róg Zawalnej
skł. elektryczności
8115- W.Z.P. (diatermia). 0815-

DOKTOR
L. GINSBERG
choroby weneryczne,
syfilis i skórne. Wi-
no, ul. Wileńska 3, te-
lefon 567. Przyjmuje
od 4-6 i od 4-6 do 8
barska 1. — 6

Dr. G. WOLFSON
weneryczne, mocz-
płciowe i skórne, ul.
Wileńska 7, tel. 1067.
dani do wynajęcia
— 1115

DOKTOR
BLUMOWICZ
Choroby weneryczne,
syfilis i skórne.
Wielka 21.
Od 9 i 13-8
(Telef. 921).

LEKARZE DENTYSTY
MARYA
Lekarz-Dentysta
Użyńska-Smolka
Choroby jamy ustnej.
Płomieniowanie i usua-
nie zębów bez bólu.
Porcelanowe i złote
korony. Sztuczne ze-
by. Wojskowym, ur-
zędnikom i uczącym
się tanie. Ofiarne 4
— 5. Przyjmuje: od
8-1 i od 4-7.
Wyd. Zdr. Nr. 3

Wienkin i S-ka
Spółka z ogr. odp.
Wilno, ul. Tatarska
20, dom własny.
Istnieje od 1843 r.
Fabryka i skład
mebli:
jadalnie, sypialnie,
salony, gabinety,
łóżka, nikielowane i
angielskie, kreden-
sy, stoły, szafy,
biurka, krzesła
dębowe i t. p. Do-
godne warunki i
na raty.

AKUSZKI
Akuszka Smiałowska
oraz Gabinet Kosme-
tyczny usuwa zmarsz-
czki, pieg, wargi,
łupież, brodawki, ku-
rzaki, wypadanie wło-
sów. Mickiewicza 46.
m. 6.

POSADY
Potrze-
bna służąca
do wszystkiego z do-
brej woli i sumienia.
Wiadomość w adm.
„Słowa” pod K. L.
Zgłaszać się między
godz. 9 a 10 rano.

Ekonom
z długoletnią prakty-
ką rolną i lasową po-
leca inż. gór. Bro-
nislav Chądziński.
W. Pohulanka 19. — 4

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Młoda
inteligentna Francuzka
poszukuje kondycji na
wyjazd do majątku.
Zna polski język i
muzykę. Warunki do-
godne. Oferty składać
do adm. „Słowa” dla
M. E. — 2

Taksówka
Ford sprzedaje się w
dobrym stanie. Po-
tłocka 4 m. 12. — 8

SWINIA
wielkiej angielskiej
rasy, opatrzone do-
kumentami, urodzona
5 maja 1928 r., ży-
wej wagi około 8 i
1/5 pudów, z braku
kierowniczki sprzedaje się,
ul. Potocka 20-5. — 0

Fortepian koncertowy
z podwójną
reperacją w dobrym
stanie do sprzedania.
Gimnazjalna 10 m. 2.

Fortepian mało używa-
ny w najlepszym
stanie okazuje się
do sprzedania. M.
Stefanska 19 m. 11.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.

Fortepian z bardzo
dowiedzieć się u
ożynnego niedrogo
sprzed. Sawicz 11 m. 2,
od 10-12 i 4-6.